

32002F0629

1.8.2002

URADNI LIST EVROPSKIH SKUPNOSTI

L 203/1

OKVIRNI SKLEP SVETA
z dne 19. julija 2002
o boju proti trgovanju z ljudmi
(2002/629/PNZ)

SVET EVROPSKE UNIJE JE –

ob upoštevanju Pogodbe o Evropski uniji in zlasti člena 29, člena 31(e) in člena 34(2)(b) Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Komisije ⁽¹⁾,

ob upoštevanju mnenja Evropskega parlamenta ⁽²⁾,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Akcijski načrt Sveta in Komisije o tem, kako najbolje izvajati določbe Amsterdamske pogodbe na področju območja svobode, varnosti in pravice ⁽³⁾, Evropski svet v Tampereju dne 15. in 16. oktobra 1999, Evropski svet v Santa Maria da Feira dne 19. in 20. junija 2000, indikator napredka in Resolucija Evropskega parlamenta z dne 19. maja 2000 o sporočilu Komisije „Za nadaljnje ukrepe v boju proti trgovanju z ženskami“ navajajo oziroma zahtevajo zakonodajne ukrepe proti trgovanju z ljudmi, vključno s skupnimi opredelitvami, obtožbami in sankcijami.
- (2) Skupnemu ukrepu Sveta 97/154/PNZ z dne 24. februarja 1997 v zvezi z ukrepi za boj proti trgovini z ljudmi in spolnemu izkoriščanju otrok ⁽⁴⁾ morajo slediti dodatni zakonodajni ukrepi, katerih cilj je odprava razlik med pravnim postopanjem v državah članicah in prispevati k razvoju učinkovitega sodelovanja med pravosodnimi organi in organi pregona proti trgovanju z ljudmi.
- (3) Trgovanje z ljudmi pomeni hude kršitve temeljnih človekovih pravic in človeškega dostojanstva in vključuje brezobzirno ravnanje, kot je zloraba in prevara ranljivih oseb, kot tudi uporaba sile, groženj, služenja zaradi zadolženosti in prisile.

(4) Protokol ZN o preprečevanju, zatiranju in kaznovanju trgovine z ljudmi, predvsem žensk in otrok, ki dopolnjuje Konvencijo ZN proti nadnacionalnemu organiziranemu kriminalu, pomeni odločilen korak v smeri mednarodnega sodelovanja na tem področju.

(5) Otroci so bolj ranljivi, zato obstaja zanje večje tveganje, da postanejo žrtve trgovanja.

(6) Pomembno delo, ki ga opravljajo mednarodne organizacije, predvsem ZN, mora dopolniti delo Evropske unije.

(7) Potrebno je, da se hudo kaznivo dejanje trgovine z ljudmi ne obravnava le s posameznimi ukrepi vsake države članice, ampak tudi s širšim pristopom, katerega bistveni del je opredelitev osnovnih elementov kazenskega prava, ki so skupni vsem državam članicam, vključno z učinkovitimi, sorazmernimi in odvračilnimi sankcijami. V skladu z načeli subsidiarnosti in sorazmernosti se ta okvirni sklep omejuje na minimum, ki je potreben za uresničitev teh ciljev na evropski ravni, in ne presega tega, kar je potrebno za uresničitev teh ciljev.

(8) Treba je uvesti sankcije za storilce kaznivih dejanj, ki bodo dovolj stroge, da se bo trgovanje z ljudmi vključilo v področje uporabe že sprejetih pravnih aktov za boj proti organiziranemu kriminalu, kot je Skupni ukrep Sveta 98/699/PNZ z 3. decembra 1998 o pranju denarja, identifikaciji, sledenju, zamrznitvi, zasegu in zaplembi predmetov in premoženjske koristi, pridobljenih s kaznivim dejanjem ⁽⁵⁾ in Skupni ukrep Sveta 98/733/PNZ z dne 21. decembra 1998 o kaznivosti udeležbe v hudodelski združbi v državah članicah Evropske unije ⁽⁶⁾.

⁽¹⁾ UL C 62 E, 27.2.2001, str. 324.

⁽²⁾ UL C 35 E, 28.2.2002, str. 114.

⁽³⁾ UL C 19, 23.1.1999, str. 1.

⁽⁴⁾ UL L 63, 4.3.1997, str. 2.

⁽⁵⁾ UL L 33, 9.12.1998, str. 1. Skupni ukrep, kakor je bil nazadnje spremenjen z Okvirnim sklepom 2001/500/PNZ (UL L 182, 5.7.2001, str. 1).

⁽⁶⁾ UL L 351, 29.12.1998, str. 1.

- (9) Ta okvirni sklep bi moral prispevati k boju proti trgovanju z ljudmi in k njegovemu preprečevanju z dopolnitvijo pravnih aktov, sprejetih na tem področju, kot je Skupni ukrep Sveta 96/700/PNZ z dne 29. novembra 1996 o vzpostavitvi programa spodbujanja in izmenjevanja za osebe, ki so odgovorne za boj proti trgovanju z ljudmi in spolni zlorabi otrok (STOP) ⁽¹⁾, Skupni ukrep Sveta 96/748/PNZ z dne 16. decembra 1996 o razširitvi pooblastil Europolove službe za droge ⁽²⁾, Sklep št. 293/2000/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. januarja 2000 o sprejetju akcijskega programa Skupnosti (program Daphne) (2000 do 2003) o preventivnih ukrepih za boj proti nasilju nad otroki, mladostniki in ženskami ⁽³⁾, Skupni ukrep Sveta 98/428/PNZ z dne 29. junija 1998 uniji o vzpostavitvi Evropske pravosodne mreže ⁽⁴⁾, Skupni ukrep Sveta 96/277/PNZ z dne 22. aprila 1996 o okviru izmenjave sodnikov za zvezo za izboljšanje pravosodnega sodelovanja med državami članicami Evropske unije ⁽⁵⁾ in Skupni ukrep Sveta 98/427/PNZ z dne 29. junija 1998 o primernih postopkih pri vzajemni pravni pomoči v kazenskih zadevah ⁽⁶⁾.
- (10) Skupni ukrep Sveta 97/154/PNZ je treba glede na navedeno prenehati uporabljati, v kolikor zadeva trgovanje z ljudmi –

- (c) kadar pride do zlorabe pooblastil ali ranljivosti, zaradi katere se oseba znajde v takšnem položaju, da nima druge realne in sprejemljive možnosti, kot da se podredi zlorabi, katere žrtev je; ali
- (d) kadar se izvršujejo oziroma prejemajo plačila oziroma ugodnosti, da se doseže soglasje osebe, ki ima nadzor nad drugo osebo,

za namen izkoriščanja dela oziroma storitev te osebe, kar vključuje najmanj prisilno ali obvezno delo oziroma storitve, suženjstvo ali dejavnosti, ki so podobne suženjstvu ali hlapčevstvu, ali

za namen izkoriščanja prostitucije drugih oseb oziroma drugih oblik spolnega izkoriščanja, vključno s pornografijo.

2. Soglasje žrtve trgovanja z ljudmi o izkoriščanju, domnevno ali dejansko, ni pomembno, kadar je uporabljeno katero koli sredstvo iz odstavka 1.

3. Kadar ravnanje iz odstavka 1 vključuje otroka, se obravnava kot kaznivo dejanje trgovanja, četudi ni uporabljeno nobeno od sredstev iz odstavka 1.

4. Za namene tega okvirnega sklepa je „otrok“ vsaka oseba, ki ima manj kot 18 let.

Člen 2

Napeljevanje, pomoč, podpora in poskus

Vsaka država članica sprejme vse potrebne ukrepe, da zagotovi, da so napeljevanje, pomoč, podpora ali poskus storitve kaznivega dejanja, ki je določena v členu 1 kaznivi.

Člen 3

Kazni

1. Vsaka država članica sprejme vse potrebne ukrepe, da zagotovi, da je kaznivo dejanje, ki je določeno v členih 1 in 2 kaznivo z učinkovitimi, sorazmernimi in odvračilnimi kaznimi, ki lahko privedejo do izročitve.

2. Vsaka država članica ukrene vse potrebno, da zagotovi, da se kaznivo dejanje iz člena 1 kaznuje z zaporom z najmanj osemletno zaporno kaznijo, kadar je bilo storjeno v naslednjih okoliščinah:

(a) kaznivo dejanje je naklepno ali iz hude malomarnosti ogrozilo življenje žrtve;

(b) kaznivo dejanje je bilo storjeno proti žrtvi, ki je bila posebno ranljiva. Za posebno ranljivo se šteje vsaj tisto žrtev, ki po nacionalni zakonodaji še ni dosegla starosti spolne zrelosti, kaznivo dejanje pa je bilo storjeno z namenom izkoriščanja drugih oseb za prostitucijo ali drugih oblik spolnega izkoriščanja, vključno s pornografijo;

SPREJEL NASLEDNJI OKVIRNI SKLEP:

Člen 1

Kazniva dejanja v zvezi s trgovanjem z ljudmi za namene izkoriščanja delovne sile ali spolnega izkoriščanja

1. Vsaka država članica sprejme vse potrebne ukrepe, da zagotovi, da so naslednja dejanja kazniva:

novačenje, prevoz, predaja, prenočevanje in naknadni sprejem osebe, vključno z izmenjavo ali prenosom nadzora nad to osebo, kadar:

- (a) se uporablja prisila, sila ali grožnja, vključno z ugrabitvijo; ali
- (b) kadar se uporablja prevara ali goljufija; ali

⁽¹⁾ UL L 322, 12.12.1996, str. 7.

⁽²⁾ UL L 342, 31.12.1996, str. 4.

⁽³⁾ UL L 34, 9.2.2000, str. 1.

⁽⁴⁾ UL L 191, 7.7.1998, str. 4.

⁽⁵⁾ UL L 105, 27.4.1996, str. 1.

⁽⁶⁾ UL L 191, 7.7.1998, str. 1.

- (c) kaznivo dejanje je bilo storjeno z uporabo hude sile ali je povzročilo žrtvi posebej težko škodo;
- (d) kaznivo dejanje je bilo storjeno v okviru kriminalne organizacije, kot je določeno v Skupnem ukrepu 98/733/PNZ, ne glede na raven kazni, predvidene v njem.

Člen 4

Odgovornost pravnih oseb

1. Vsaka država članica sprejme vse potrebne ukrepe, da zagotovi, da se pravnim osebam lahko določi odgovornost za kaznivo dejanje, ki je navedeno v členih 1 in 2, ki ga v njihovo korist zagreši vsaka oseba, ki deluje bodisi sama bodisi kot del organa pravne osebe, ki ima vodilni položaj znotraj pravne osebe, in sicer na podlagi naslednjega:

- (a) pooblastila za zastopanje pravne osebe; ali
- (b) pooblastila za odločanje v imenu pravne osebe; ali
- (c) pooblastila za izvajanje nadzora v okviru pravne osebe.

2. Poleg primerov, ki jih predvideva odstavek 1, vsaka država članica sprejme vse potrebne ukrepe, da zagotovi, da se pravnim osebam lahko določi odgovornost, kadar je pomanjkljiv nadzor oziroma kontrola osebe iz odstavka 1 omogočil, da je v korist te pravne osebe njej podrejena oseba storila kaznivo dejanje, ki je določeno v členih 1 do 2.

3. Odgovornost pravnih oseb na podlagi odstavkov 1 in 2 ne izključuje kazenskih postopkov proti fizičnim osebam, ki so storilci, pobudniki ali pomočniki za kaznivo dejanje, ki je navedeno v členih 1 in 2.

4. Za namene tega okvirnega sklepa je pravna oseba vsaka ustanova s takšnim statusom po pravu, ki se uporablja, razen državnih ali drugih javnih organov, ki izvršujejo državno oblast, in javnih mednarodnih organizacij.

Člen 5

Sankcije za pravne osebe

Vsaka država članica ukrene vse potrebno, da se pravno osebo, ki je odgovorna na podlagi člena 4, lahko kaznuje z učinkovitimi, sorazmernimi in odvračilnimi sankcijami, ki vključujejo kazenske ali nekazenske globe, in druge sankcije, kot so:

- (a) izvzetje iz upravičenosti do državne pomoči oziroma podpore; ali
- (b) začasna ali trajna prepoved izvajanja gospodarske dejavnosti; ali
- (c) vzpostavitev sodniškega nadzora; ali
- (d) sodni nalog za likvidacijo, ali
- (e) začasno ali trajno zaprtje ustanov, ki so se uporabljale za storitev kaznivega dejanja.

Člen 6

Pristojnost in pregon

1. Vsaka država članica sprejme vse potrebne ukrepe, da vzpostavi svojo sodno pristojnost v zvezi s kaznivim dejanjem, ki je določen v členih 1 in 2:

- (a) če je kaznivo dejanje v celoti ali deloma storjeno na njenem ozemlju; ali
- (b) če je storilec kaznivega dejanja njen državljan; ali
- (c) če je kaznivo dejanje storjeno v korist pravne osebe s sedežem na ozemlju te države članice.

2. Država članica se lahko odloči, da ne bo uporabljala, oziroma da bo samo v posebnih primerih oziroma okoliščinah uporabljala pravila o sodni pristojnosti, določena v odstavkih 1(b) in 1(c), če je kaznivo dejanje storjeno zunaj njenega ozemlja.

3. Država članica, ki na podlagi svoje zakonodaje ne izroča svojih državljanov, sprejme vse potrebne ukrepe, da vzpostavi svojo sodno pristojnost nad kaznivim dejanjem, ki je določen v členih 1 in 2, in uvede pregon, kjer je to potrebno, kadar ga storijo njeni državljani zunaj njenega ozemlja.

4. Države članice obvestijo Generalni sekretariat Sveta in Komisijo o svoji odločitvi, da bodo uporabile odstavek 2, in navedejo, kadar je to potrebno, posamezne primere oziroma okoliščine, za katere velja ta odločitev.

Člen 7

Zaščita žrtev in pomoč zanje

1. Države članice določijo, da preiskave oziroma pregon kaznivih dejanj, ki jih zajema ta okvirni sklep, niso odvisni od prijave oziroma obtožbe žrtve, vsaj v primerih, ko se uporablja člen 6(1)(a).

2. Otroke, ki so žrtve kaznivega dejanja iz člena 1, je treba obravnavati kot posebno ranljive žrtve v skladu s členom 2(2), členom 8(4) in členom 14(1) Okvirnega sklepa Sveta 2001/220/PNZ z dne 15. marca 2001 o položaju žrtev v kazenskem postopku ⁽¹⁾.

3. Kadar je žrtev otrok, vsaka država članica sprejme vse možne ukrepe, s katerimi zagotovi ustrezno pomoč družini žrtve. Vsaka država uporablja, kjer je primerno in mogoče, predvsem člen 4 Okvirnega sklepa Sveta 2001/220/PNZ za zadevno družino.

Člen 8

Ozemeljska veljavnost

Ta okvirni sklep se uporablja za Gibraltar.

⁽¹⁾ UL L 82, 22.3.2001, str. 1.

*Člen 9***Uporaba Skupnega ukrepa 97/154/PNZ**

Skupni ukrep 97/154/PNZ se preneha uporabljati, v kolikor zadeva trgovanje z ljudmi.

najpozneje do 1. avgusta 2005 na podlagi poročila, izdelanega na podlagi teh podatkov, in pisnega poročila Komisije, ocenil, v kolikšni meri so države članice sprejele potrebne ukrepe za uskladitev s tem okvirnim sklepom.

*Člen 10***Izvajanje**

1. Države članice sprejmejo ukrepe, potrebne za uskladitev s tem okvirnim sklepom, pred 1. avgustom 2004.

2. Države članice pošljejo generalnemu sekretariatu Sveta in Komisiji do datuma, ki je določen v odstavku 1, besedila vseh določb, s katerimi se v njihovo nacionalno pravo prenašajo obveznosti, ki so določene v tem okvirnem sklepu. Svet bo

*Člen 11***Začetek veljavnosti**

Ta okvirni sklep začne veljati z dnem objave v Uradnem listu.

V Bruslju, 19. julija 2002

Za Svet

Predsednik

T. PEDERSEN